

İŞÇİ SINIFIMIZ NE ZAMAN AYAĞA KALKACAK?

Aydınlık Gazetesi, 20 Mayıs 2013

Yıldırım Koç

Türkiye’de işçi sınıfı nicel olarak büyüyor; ancak işçi sınıfımız henüz yeterince hareketli değil.

Sayıları 16 milyona ulaşan ücretlilerin sınıf bilincine ulaşmış, kendi hakları için eylemlere katılan kesimi henüz küçük bir azınlık.

Emperyalist ülkelerle Türkiye’yi karşılaştırdığımızda işçi sınıfımızın çok daha hareketli olduğunu görüyoruz. Her gün birkaç işyerinde direniş var. Grev rüzgarları da esiyor. Ancak yine de Türkiye’de işçi sınıfının geniş kesimlerini kapsayan yaygın bir hareketlilik henüz yok.

İşçiler ve memurlar hayatlarından memnunsal, onları kimse harekete geçiremez.

İşçiler ve memurlar hayatlarından memnun değilse, ikinci bir önkoşulun yerine gelmesi durumunda, hareketlenme eğilimine girerler.

Savaş yoksa, halkın canı, namusu ve malı doğrudan tehdit altında değilse, işçi sınıfının kendiliğinden hareketlenmesinin birinci önkoşulu mutlak yoksullaşmadır.

Eğer gerçek gelirler düne göre azalmışsa ve bu azalma sürececek gibiyse, oturduğu minder tutuşuyorsa, kendiliğindenci hareketlenmenin birinci önkoşulu yerine gelmiş demektir.

İşçilerin ve memurların gerçek gelirleri ne zaman azalır?

Bir ekonomik kriz yaşanıyorsa veya bir savaş söz konusuysa, gerçek gelirlerde düşme yaşanır. Ayrıca, işçi sınıfına yönelik ciddi bir saldırı varsa, ekonomik kriz veya savaş olmadan da, sermayedar sınıf yararına yapılan düzenlemeler de gerçek gelirlerin düşmesine yol açabilir. Sendikal hak ve özgürlüklere ilişkin ciddi kısıtlamalar da, gerçek gelirler üzerindeki potansiyel etkisi nedeniyle tepki toplar.

Ancak geniş anlamıyla gerçek gelirlerin düşmesi veya mutlak yoksullaşma, güçlü bir kendiliğindenci hareketin ortaya çıkması için yeterli değildir. Sıradan bir işçi veya memur, giriştiği eylemin riskini ve getirebileceği yararları tartar. Eğer karşısında güçlü bir iktidar görüyorsa, adımını dikkatli atar. Osmanlı’dan kalan, “ibreti alem” için baskı uygulama anlayışı iyi bilinir.

Eğer işbaşında güçlü bir iktidar varsa, hakim sınıflar cephesinde bir çatlak veya gedik henüz oluşmamışsa, mutlak yoksullaşmayla karşı karşıya kalan kitleler yakını, küfür ve beddua hazinesini zenginleştirir; ancak harekete geçmez. Toplumsal patlama değil, toplumsal çürüme yaşanır. Bencillik, kendi gemisini kurtarma çabaları, hırsızlık, rüşvet, yolsuzluk, fuhuş, vb. yaygınlaşır.

Kitlesel toplumsal hareketlerin oluşmasının ikinci önkoşulu, hakim sınıflar cephesinde bir çatlağın ve gediğin oluşması, iktidarın zayıfladığı algısıdır.

Bahar eylemlerini hatırlayın.

Kamu sektörü işçilerinin gerçek gelirleri, 1980 yılından 1988 yılına kadar üçte bire düşmüştü. Diğer bir deyişle, kamu sektörü işçileri, gerçek gelirlerinin üçte ikisini kaybetmişti; ancak ciddi bir hareketlilik yoktu.

Bahar eylemleri ne zaman başladı.

İktidardaki ANAP’ın oy oranı 1987 yılındaki genel seçimlerde yüzde 37 iken, 1989 Mart ayındaki yerel seçimlerde yüzde 22’ye geriledi. Sıradan bir işçi, yaşadığı mutlak yoksullaşmanın yanı sıra, “hükümet de zannettiğim kadar güçlü değilmiş,” demeye başladı. Bahar eylemleri patladı.

Günümüzde ekonomik krizin etkileri giderek artıyor.

2012 yılında 19 Mayıs, 29 Ekim, 10 Kasım, 13 Aralık, 2013’te 8 Nisan ve 19 Mayıs, hükümetin o kadar da güçlü olmadığını kanıtladı.

Bir de kapımızı çalan Suriye savaşı var. Reyhanlı saldırısı, insanlarımızın canının ve malının nasıl tehdit altında olduğunu gösteriyor.

İşçi sınıfımız ancak oturduğu minder tutuştuğunda ayağa kalkar. Minder tutuşmaya, korku aşılmaya başlıyor.

İşçi sınıfımız ayağa kalkacak.